

Wstęp do Informatyki dla bioinformatyków

Wykład 12 -
Programowanie w BASHu
Trochę bardziej zaawansowane

Bartek Wilczyński

25.1.2016

Organizacyjne

- **Bardzo proszę o wypełnienie ankiet w USOS**
- **Szczególnie zależy mi na komentarzach w polu otwartym**
- To pomoże nam przygotować zajęcia w przyszłym roku
- Wyniki kolokwium poprawkowego w tym tygodniu
- Egzamin 5. lutego o 10tej rano

Jeszcze o zasięgu zmiennych

- Różnica pomiędzy nawiasami okrągłymi (lokalna pod-powłoka) a klamrowymi (wydzielony fragment kodu, brak lokalnych zmiennych)

```
bartek@telomere:~$ x=1
bartek@telomere:~$ export y=1
bartek@telomere:~$ x=1; echo $x; { echo $x; x=2; echo $x; } ; echo $x;
1
1
2
2
bartek@telomere:~$ x=1; echo $x; ( echo $x; x=2; echo $x; ) ; echo $x;
1
1
2
1
```

Zmienne eksportowane

- Różnica pomiędzy \$x a \$y pojawia się przy wykonaniu polecenia rozpoczynającego nowy proces

```
bartek@telomere:~$ x=1
bartek@telomere:~$ export y=1
bartek@telomere:~$ x=1; echo $x; { echo $x; x=2; echo $x; } ; echo $x;
1
1
2
2
bartek@telomere:~$ x=1; echo $x; ( echo $x; x=2; echo $x; ) ; echo $x;
1
1
2
1
bartek@telomere:~$ bash -c "echo x: $x y: $y"
x: 1 y: 1
bartek@telomere:~$ bash -c 'echo x: $x y: $y'
x: y: 1
```

Łączenie poleceń

- Polecenie1 ; polecenie2 → wykonaj 1, a potem 2 niezależnie od kodu błędu
- Polecenie1 && polecenie2 → wykonaj 1, a jeśli się powiedzie (error=0) to też wykonaj 2
- Polecenie 1 || polecenie 2 → wykonaj 1, a jeśli się nie powiedzie (error<>0) wykonaj 2

Plan na dziś

- Wczytywanie danych poleceniem read;
- Przerywanie iteracji przy pomocy break
- Instrukcja case
- Pisanie funkcji w bashu
- Skrypty i ich argumenty
- Getopt
- Wyszukiwanie wzorca – grep
-

Polecenie read

- Read zmienna1 zmienna2 ...wczytuje na zmienne 1 i 2 wartości z linii standardowego wejścia
- Czyta tylko jedną linię
- Jeśli koniec pliku to zwraca błąd
- Jeśli zmiennych jest więcej to dzieli “po spacjach”
- Jeśli zmiennych za dużo, to zmienne będą puste
- Jeśli zmiennych za mało, to “reszta” wiersza będzie w ostatniej zmiennej

Instrukcja while

- While polecenie; do komendy; done
- Dopóki polecenie zwraca brak błędu, wykonuj komendy
- Np.

```
while read zmienna;  
do  
    echo $zmienna  
done
```


Instrukcja break

- Przerywa działanie pętli for/while

```
while [ true ] ;
```

```
do {
```

```
    read zmienna ;
```

```
    echo $zmienna ;
```

```
    if [ "$zmienna" = "koniec" ] ;
```

```
        then break ;
```

```
fi } ; done
```

Parametry skryptu

- Pamiętajmy o tym, że możemy użyć składni `#!/bin/bash` na początku pliku wykonywalnego, aby stworzyć skrypt basha (tak jak skrypty python'a)
- Taki program działa w osobnym procesie bash i otrzymuje pewne zmienne specjalne:
 - `$0 $1 $2` parametry jak w `sys.argv` (`$0` to nazwa programu)
 - `$*` lub `$@` - wszystkie parametry, bez `$0`
 - `$#` - liczba parametrów (pomijając `$0`)
- Mamy też zmienną `$?` - kod wykonania ostatniej komendy

Shift i getopt

- Aby dobrać się do parametrów, przydatne są polecenia:
 - shift - przesunąć listę parametrów o jeden, “zapominając o pierwszym”
 - getopt – polecenie przetwarzające opcje iteracyjnie
 - Wywołanie getopt “opis parametrow” nazwa
 - np. getopt “f:vhg:” - oznacza przyjmowanie opcji -f i -g z parametrami, a opcji -v i -h bez parametru

Instrukcja case

- Rozszerzony if, wygodny wraz z poleceniem getopt

```
#!/bin/bash

while getopt ":a" opt; do
  case $opt in
    a)
      echo "-a was triggered!" >&2
      ;;
    \?)
      echo "Invalid option: -$OPTARG" >&2
      ;;
  esac
done
```

Nieco bardziej skomplikowany przykład getopt z argumentami

```
#!/bin/bash

while getopt ":a:" opt; do
  case $opt in
    a)
      echo "-a was triggered, Parameter: $OPTARG" >&2
      ;;
    \?)
      echo "Invalid option: -$OPTARG" >&2
      exit 1
      ;;
    :)
      echo "Option -$OPTARG requires an argument." >&2
      exit 1
      ;;
  esac
done
```

Definiowanie funkcji

- Nazwa () {
komenda
}

argumenty jak w skryptach Np.

```
wypisz () {  
    echo $1;  
}
```

Funkcje ze zmiennymi lokalnymi

- Inaczej zachowują się funkcje zdefiniowane w nawiasach okrągłych:
- `wypisz () { echo $1; x=$1; }`
- `wypisz_local () (echo $1; x=$1;)`
- `Wypisz 20 → 20`
- `echo $x → 20`
- `wypisz_local 10 → 10`
- `echo $x → 20`

Wyszukiwanie wzorca

- Komenda grep pozwala na wybieranie wierszy z wejścia zawierających określone podśłowa
- Jeśli podamy nazwy plików jako argumenty, to otrzymamy na wyjściu wszystkie wersy wraz z informacją, które pliki zawierają takie linie
- Nowsze wersje grep'a pozwalają na użycie także wyrażeń regularnych we wzorcu
- Można także wyszukiwać “negatywnie”, czyli wiersze **nie zawierające** wzorca (-v)